

(06) 332

1962

„Harju Panga“ põhikiri.

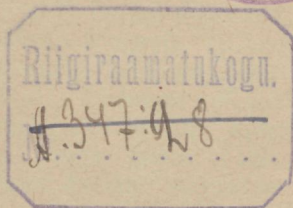

Sf. 17051

digiraamatukogu.
~~A. 347:28~~
S 12284

950
IV

„Harju Panga“ põhikiri.

Talinnas,
№ 605. — B. Mäns'i sekwestreeritud trükikoja trükk.
1919.

336.4 (474.2B)

I. Panga asutamine ja tema kapitaal.

§ 1. Selle põhikirja põhjal asutatakse aktiivselt panga awamiseks Tallinnas, nimega „Harju Bank“.

Panga asutajad on: Konstantin Päts, August Peet, Madis Jaakson, Konstantin Konik ja Georg Westel.

§ 2. Peale panga awamise Tallinnas määratakse panga juhatuse poolt tarbekorral teistesse linnadesse Gestis ja väljamaal panga komisjonäädrid ja korrespondendid.

§ 3. Panga juhatusel on õigus üleüldiste peakoosolekute otsuste põhjal, rahaministri lubaga, panga jaoskonde, agentuure ja komisjoni kontoreid seal awada, kus neid waja leitakse olewat.

Iga osakonna, agentuuri ja komisjoni-kontori koosseis, tegewuse piirkond ja walitsemise kord määratakse juhatuse poolt selle põhikirja põhjal kindlaks, kusjuures osakondade, agentuuride ja komisjoni-kontorite operatsioonide kindlustamiseks panga terwe põhi- ja tagawarakapitaal, niisama ka muu warandus on.

§ 4. Asutajate poolt kokkupandaw põhikapitaal määratakse esialgul wiie miljoni marga peale kindlaks. See kapitaal jaotatakse kahelümne tuhandeks (20.000) aktiivaks, igakuks kahesajawie-
kümne (250) marga wäärtuses; kui wiis miljoni osakapitaali sisse makstud, wõib põhikapitaali, pea-

koosoleku otsuse järele, rahaministri lubaga, uute osatähtede väljaandmise läbi suurendada.

§ 5. Pank awab oma tegewuse, kui asutajate ja nende poolt juurekutsutud isikute poolt 40% põhi-kapitaalilt on sisse makstud riigipanka ehk renteisse, ehk, rahaministri nõusolekul, mõnda teise krediit-asutusesse. See raha jääb niikauaks sinna paigale, kuni teda panga juhatus tagasi nõuab. Terwe esialgne kapitaal, wiis miljoni marka, peab tingimata kahe aasta jooksul, selle põhikirja registreerimise päewast arwates, sisse makstud olema.

§ 6. Aktšionääride peakoosolek määrab kindlaks § 4. põhjal uute aktšiate sellesama nominaal hinnaga väljaandmise, niisamuti ka aktšiate arwu ja nende jaotuse wiisi endiste väljaannete aktšiate omanikkude wahel, kellel uute aktšiate omandamiseks eesõigus on; kui uue väljaande aktšiad endiste väljaannete aktšiate omanikkude poolt mitte ära ei osteta, siis awatakse tellimine ülejäänud aktšiate peale, kusjuures ära tähendatakse maksude summad ja tähtajad, mis mitte kauema aja, kui ühe aasta peale, peawad ära jaotatud olema.

Märkus: Iga uuesti väljaantud aktšia pealt maksab tema omandaja peale nominaal hinna weel preemia, mis wähe-malt nii suur peab olema, kui iga enne väljaantud aktšia peale tagawarakapitaali tuleb panga wiimase balansi järele; see preemiate laudu kogutud raha läheb tagawarakapitaali suurendamiseks.

§ 7. Seltsi aktšiad wõiwad, aktšionääride soowi järele, nimelised ehk ettenäitaja peale olla; kõik aktšiad peawad raamatutesst välja lõigatud olema, kusjuures raamatutesse talongid jääwad, ja kolme juhatuseliikme, raamatupidaja ja laekahoidja allkirjaga ning panga pitsatiga olema. Iga

aktšia juures on kupongileht dividendi saamiseks kümne aasta jooksul; kümne aasta pärast antakse aktsiate omanikkudele uued kupongilehed sellesamas korras järgmise kümne aasta peale wälja jne.

§ 8. Nimeliste aktsiate edasiandmine i  he isiku käest teise kätte sünnib   leande-märkuse teel aktsiate peal, mis sellekohase teadaandega panga juhatusese raamatutes   ram  rkimiseks ette näidatakse. Juhatus ise teeb   leande-märkuse ainult Wene sead. kogu X. k  ite I. j. § 2167. (1914. a. wäljaanne) ettenähtud juhtumistel ja kohtuotsuse põhjal. Märkus raamatutes aktsiate üleandmise kohta tehakse juhatusese poolt mitte hiljem, kui kolme päewa jooksul   leantawate aktsiate ja kwii-tungite etten  itamiseft; kui aga juhatus ise   leande-märkuse teeb, — mitte hiljem, kui kolme päewa jooksul sellekohaste dokumentide etten  itamiseft, mis üleminekut tõendawad. Etten  itaja peale wäljaantud aktsiate üleandmine sünnib ilma mingisuguse wormit  tmiseta, ja aktšia omanikuks peetakse isik, kelle käes ta on.

§ 9. Bank käib aktsiate kurseerimise asjas börsil kõikide seadluste, m  aruste ja korralduste alla, mis selles asjas praegu maksawad ehk edaspidi maksma pannakse.

§ 10. Aktsiate kuponga ei w  di edasi anda ilma aktsiateta, peale nende, mille tähtaeg möödas ehk käes on; niisuguste kupongide m  uigi juures ei ole   leande-märkusi ega teadaandeid waja.

§ 11. Aktsiate ja kupongide   rakotamise korral, peale kupongide, mille tähtaeg möödas ehk käes on, peab selleft kirjalikult juhatusesele teatama, kusjuures aktsiate, tunnistuste ja kupongide numbriid üles anda tulewad. Raotaja kulul kuulutab kaotamisest juhatus. Kui kuue kuu jooksul, kuulutuse päewast arwates, kaotatud aktsiate, tunnistuste

ehk kupongide kohta mingisuguseid teateid ei tule, antakse välja uued tunnistused, aktsiad ehk kupongid endiste numbrite all ja märkusega, et nad kaotatute asemele välja on antud. Nimeliste aktsiate kupongide, mille tähtaeg möödab ehk käes on, ettenäitaja peale väljaantud aktsiate ja nende kupongide kaotuse kohta ei võta juhatus mingisuguseid teadaandeid vastu. Uute kupongilehtede väljaandmise ajal antakse ettenäitaja aktsiate jaoks uued lehed aktsia ettenäitajale.

§ 12. Aktsiate omaniku surma ja tema varanduse eestkostmise alla paneku korral läheb tema õigus edasi tema pärijatele, seaduse ehk testamendi järele, ehk eestkostjatele; nii pärijad, kui ka eestkostjad käivad selle põhikirja määruste alla, nii kui kõikide teiste aktsiate ja ajutiste kwittingite omanikud. Neil ei ole oma omanduste põhjal mingisuguseid iseäralisi õigusi. Üsikutuid aktsiaid ei või kuidagi wiisi tükeldata.

II. Panga operatsioonid.

§ 13. Pangale on järgmised operatsioonid lubatud:

a) Eesti kui ka väljamaa wekslite ja igasuguste kaubanduseliste kokkulepete põhjal tekkinud kohustuste diskonto, kus maksutähtaeg mitte kauemal, kui 9 kuud ei ole; niisamuti ka diskonteeritud wekslite ja kohustuste edasidiskonteerimine ja üleande-peallirja tegemine panga nimel;

b) laenude väljaandmine ja krediidi awamine mitte kauemaks kui 9 kuu peale;

1) riigi ja väljamaa protsent-paberite, osatähtede, aktsiate, obligatsioonide ja pantkirjade peale mitte üle 90% börsi-hinnast.

2) konosfamentide, kaubaladude tunnistuste (warrantide), transportkontorite, raudteede ja laewaühisuste kwiitungite peale, mis mitte ruttu rikkiminewate kaupade peale wälja antud, — mitte üle kolm neljandikku kaupade hinnast ja tingimusega, et kaubad mitte alla 10⁰/₀ üle laenusumma finnitatud oleks, tähtajaga mitte wähem, kui üks kuu üle laenu tähtaja ja et poliisid pangas hoiul oleks;

3) kallihinnaliste metallide ja tunnistuste peale kulla saamise kohta, mida erakaewandustest saadakse, mitte üle 90⁰/₀ pandiks pandawa metalli fiseemise-seaduslikult kindlaks määratud (mitte börsihinna)hinna, metalli kaalu järele;

4) mitte ruttu rikkiminewate kaupade peale kolm neljandikku suuruses nende wäärtusest, tingimusega, et kaubad oleks ladus juhatuse äranägemise järele ustawas ja mitte tulekardetawas kohas, finnitatud mitte alla 10⁰/₀ üle nõutawa laenusumma, tähtajaga mitte wähem kui üks kuu üle laenu tähtaja ja et poliisid pangas hoiul ja et ruumide eest, kus kaubad ladus, hüür wähemalt ühe kuu eest üle pantimise tähtaja makstud oleks. Pangal on õigus enese poolt wäljaantud ladu- ja pantkirju, kwiitunge ja muid kraami-dokumenta nende omakikude käsul ja kulul pantida nii kodumaa kui ka wäljamaa krediitasutustes. Samuti on pangal õigus pantida ka neid tunnistusi, mille järele pank ise laenusid wälja annud, kui ka tunnistusi panga enese kraami peale.

M ä r k u s: Laenude andmise ja krediitide awamise korral kindlustuste peale, mis 2. ja 4. p. b. eite on nähtud, mitte kauemaks kui kahe kuu peale, wõib, nõukogu ja juhatuse otsusel, kunni 85⁰/₀ kindlustuse hinnast laenu wälja anda. Kaupade ja dokumentide nimestiku, mille peale laenu ülemalnimeta-

tud suurendatud määral anda võib, seab panga nõukogu kokku.

5) Kõiksugu laewade ja muu mereweo abinõude peale miite üle 75°/_o nende hindamise summast, kui nad Eesti riigi laewade registreeritud fiske kantud ja finnitatud on, mitte alla 10°/_o üle laenu summa ja tähtajaga mitte vähem kui üks kuu üle laenu tähtaja, kusjuures poliitsid pangas hoiul ja kõlg laewa registreeritud ja omanduse dokumentide peal ära tähendatud peab olema.

c) Eesti wabariigi piirides kõiksugu kaupade wastuwõtmiseks ja hoidmiseks laduruumide fiske-seadmine ja eksploateerimine, ladutunnistuste ning pantkirjade wäljaandmine, niisama ka laewade, wagunite, automobiilide ja weewooride muretsemine ja eksploateerimine kaupade edasitoomiseks wabariigi piirides, wäljamaale ja wäljamaalt weeteesid, raudteesid, kiwi- ja teisi teesid mööda, kõiksugu komisjoni ülesannete täitmine kaupade müügi ja ostu asjus, laenude wäljaandmine kaupade peale, mis edasitoimetamiseks ja komisjoni peale wastu wõetud ;

d) maksu wastuwõtmine wekslite ja teiste tähtajaliste dokumentide ja wäärtpaberite põhjal, mis pangale üle antakse ;

e) maksimine Eestis ja wäljamaal linnades, kus osakonnad, komisjonärid ehk korrespondendid on, kolmandate isikute ehk seltside arwel selle tingimusega, et maksud enne kindlustatud oleks terwes summas selle iisku jookswa arwega, kelle arwel maksimine, ehk niisuguste kindlate pantidega, mille põhjal selle § p. b järele pank laenu annab. Seal juures tuleb tähele panna tingimisi, mis pantide kohta käiwad.

M ä r k u s : Maksimisi, mis selles punktis nimetatud on, võib, juhatusse äranägemise

järele, iseäralise usalduse korral, ka ilma nõutud kindlustuseta toimetada.

f) rahasaatmine kõigisse kohtadesse, kus panga osakonnad, korrespondendid ja komisjoni-kontorid on;

g) kolmandate isikute arvel kõiksugu Cestis lubatud riigi protsentpaberite, aktsiate, osatähtede, kasja-fedelite ja pantkirjade ostmine ja müümine;

h) panga enese ja teiste isikute kulul kallide metallide, tiiktidest ehk raha näol, ja kulla saamise tunnustuste ostmine;

i) käsu-wekslite, transfertide ja kreditiivide väljaandmine nii Cestise kui ka väljamaale p. e ettenähtud alustel;

k) panga enese arvel ehk teiste ülesandel waluta, trattede ja ülekantwate wekslite, nii sisetiste kui ka wälimiste, ostmine ja müümine;

l) panga enese arvel riigi protsentpaberite, kui ka riigi poolt garanteeritud obligatsioonide ostmine mitte suuremal määral, kui pool panga kokkupandud kapitaalist on;

m) panga enese arvel obligatsioonide ja põllupantade, linnade ja aktsiaseltside pantkirjade ja walitsuse poolt garanteerimata osatähtede ja aktsiate ostmine ja müümine, kuid ainult juhatusel ühehäälise otsuse järele ja mitte suurema summa eest kui ühe wiieendiku wäärtuses kokkupandawast põhikapitaalist;

n) tellimiste wastuwõtmine komisjoni-tasul eest linnade ja seltside laenude ja aktsiate, obligatsioonide ja pantkirjade realiseerimiseks, mille wäljaandmist walitsus on lubanud, selle tingimusega, et wäljamaa paberite peale tellimiste wastuwõtmine ainult rahaministri lubaga sünnib.

M ä r k u s: Bank ei võta milgi tingimusel tellimise kordamineku eest wastutust oma peale;

o) kõiksugu protsentpaberite ja teiste väärtuste hoiule võtmine teatud tasu eest, ja kindlate hoiuruumide (seiside) hüürile andmine väärtuste hoidmiseks;

p) tähtajata ja tähtajaga sissemaksude vastuvõtmine ja raha vastuvõtmine jookswale arwele, kusjuures vastuvõtmise tunnistused mitte alla 100 marga igakuks välja antakse;

r) riigipangas ja teistes laenuasutustes eraisikutele pandiks saadud väärtpaberite edasipantimine, pandiandjate nõusolemisel;

s) pandiandjate lubaga pandiks võetud kaupade edasipantimine teistes laenuasutustes. Edasipantimine sünnib edasiandmise ja selle äramärgimise teel pantkirjade peal;

t) laenude andmine soolowekslite peale, mis liikumata warandusega kindlustatud on;

u) kõiksugu äriliste, kaubanduseliste ja tööstuseliste ettevõtete rahastamine (finanseerimine) Eesti riigi piirides.

M ä r k u s: Oma aktsiate omandamine ja nende vastu laenu andmine on keelatud.

§ 14. Väärtpaberite ja teiste liikuva waranduste pantimine sünnib harilikul laenuasutustes pruugiks saanud wiisil, s. o. lihtsa pandi üleandmise teel juhatusetele ühes nende omaniku teadaandega, et tähtajal laenu maksmata jätmise korral juhatusel õigus on neid ära müüa. Panga juhatus annab laenajale pandi vastuvõtmise kohta tunnistuse välja. Selles tunnistuses peab tähendatud olema, milles pant seisab ja misjagustel tingimustel laenu välja antud on.

§ 15. Protsentide suurus wekslite diskontol ja laenude tingimused määratakse juhatusel poolt kindlaks ja antakse aegsasti awalikult teada.

§ 16. Kolmandate isikute arwel ostmine ja müümine ja kõik operatsioonid teiste isikute ülesandel täidab pank juhatusel poolt ettemääratud ja teadaantud tasu eest.

§ 17. Kolmandate isikute arwel ostmist toimetab pank ainult niisugusel korral, kui tarwilik summa jookswal arwel on ehk kui sellekohane summa sisse makstud.

§ 18. Pank diskonteerib ainult niisuguseid wekslid ja teisi kaubanduselisi kohustusi, mis vähemalt kahe allkirjaga kindlustatud on. Ühe allkirjaga wekslid diskonteerib pank ainult siis, kui need wäärtpaberitega, kallihinnaliste metallidega, kaupadega ehk liikumata warandusega kindlustatud on.

§ 19. Isikule, kes § 18. ettenähtud kindlustuse annab, awatakse pangas krediit, mille suuruse juhatus ära määrab mitte kõrgemalt, kui niisuguste pantide wastu antaw laen on. Selles suuruses diskonteerib pank wekslid, mis isiku poolt, kellele krediit awatud, wälja antud, niisamuti ka teiste isikute wekslid blanko pealkirjaga.

§ 20. Isikliku krediidi (§ 18) põhjal toimetataw wekslite diskonto, ilma asjaliku kindlustusega, sünnib ainult puhtas rahas. Pantidega kindlustatud wekslite diskonto, niisamuti § 13, p. b. põhjal antawate laenude wäljaandmine sünnib mitte ainult puhtas rahas, waid ka tähtajalistes protsendilistes kassafedelites, mida pank enese peale wälja annab. Need kohustused ehk kassafedelid antakse wälja ettenäitaja peale terwes laenusummas ehk osawiisi laenuwõtja soowi järele mitte vähem, kui 300 marka iga üksil.

§ 21. Digets ajaks maksmise suuremaks kindlustuseks antakse need kasfasedelid tähtaegade peale, mis, kaupade wastu laenu korral kunni kolm kuud, wäärtpaberite ja metallide wastu kunni üks kuu, pikemad on, kui nende laenude tähtajad, mille arwel kasfasedelid antakse. Panga poolt antawate kasfasedelite summa ei tohi üle poole asutajate poolt kokkupandud kapitaalist olla.

§ 22. Kui laenaja tähtajaks laenatud summat, mis ta § 13. p. b. all tähendatud pantide wastu saanud, ära ei maksa, saadetakse temale järgmisel päewal tema poolt ülesantud elukohta teadaanne, et temale kolm päewa wiivitust antakse, mille eest protsentide asemel $1\frac{1}{2}\%$ wõlgaolewast summast wiiwitusraha wõetakse.[§]

Kui laenaja nende kolme päewa jooksul raha ära ei maksa, lähewad panditud paberid, metallid ja teised kaubad oksjonile pangas ehk börsimalleri kaudu; tunnistused kulla saamise peale jääwad panka tähtajani, millal nendega rahapajast raha wõib saada ehk kunni laenaja nad ise wälja ostab, kusjuures $1\frac{1}{2}\%$ wiiwitusraha asemel kokkulepitud protsendid wõetakse, pandi tähtajast arwates kunni lõpuliiku wäljamaksmiseni, iga poolikut 15 päewa poole kuu eest arwates. Peale selle wõetakse pandi müügi kulud ja kaks protsenti trahwiraha.

Sisfenõudmine wekslite järele, mille tähtaeg mööda lastud, sünnib üleüldistel alustel.

§ 23. Panka sissemakstud hoiussummasid ei wõi keelu ega sekwestri alla panna muul wiisil, kui see tsiwiil kohtukorra seaduses ette on nähtud. Sealjuures peawad pangale tema poolt antud piletid ehk arweraamatud ette näidata.

§ 24. Pangale kindlustuseks sisseantud metallid ja teised kaubad, kullasaamise tunnistused, transportkontorite konosfamidid, raudteede ja

laewaihihjuste kwiitungid ja igasugused wäärt-paberid ei wõi sekwestri alla pandud saada mingisuguste eraisikute ehk kroonu nõudmiste peale, ega konkursi alla wõetud saada enne, kui pangale pandi wastu antud laen makstud on ühes protsentidega, wiiwitus ja trahwirahadega ja fuludega tähtaja möödalaskmise korral.

Sellepärast ei wõi pandi müüki, mis § 22. põhjal ette wõetakse, wõla maksmise otstarbel pangale, mitte mingisuguse kohtuliku tegewustifuga seisma panna.

§ 25. Panga ja tema osakondade poolt wastu wõetud hoiusummade, edasidiskontereeritud wekslite, wäljaantud kassafedelite (§ 20) ja kõiksuguste teiste rahaliste kohustuste summa ei wõi milgi tingimusel suurem olla kui kümnepordne panga kapitaal, kokkupandud ja tagawarakapitaal kokku arwatud.

§ 26. Hoiusummade piletid ja panga kassafedelid antakse wälja plankettide peal, mida riigi paberite trüükiojas wõib walmistada. Nende järeltegemine on nuheldataw nagu riigi paberite järeltegemine.

§ 27. Panga hoiusummade piletid, aktsiad ja kassafedelid wõetakse kautsjoniks kõikides ametikohtades ja riigi asutustes hinnaga, mille rahaminister kindlaks määrab.

§ 28. Oma kontorite, osakondade, ladude, elewaatorite, külmetamise-hoonete, nuumamise asutuste, nafta ja petrooleumi hoiukohtade, juureweo raudteede ja kanaalide, ehitamise, parandustöökodade sisseseadmise ja muude oma tarwiduste jaoks wõib pank wõtta rendile ja omandada asutajate ja nende poolt juurekutsutud isikute, kui ka kõikide muude isikute ja asutuste käest, igasugust

liikumat ja liikumata warandust. Omandamine ja rentimine sünnib seaduselisel alusel, kõikide seaduste ja määruste täitmiseega.

Pangal on ka õigus korratute wõlglaste liikumata warandusi omandada ehk pandiks wõtta nende wõlgade läbi sünnitatawa kaotuse ärahoidmiseks.

Suhtumistel, kus pank warandust omandab asutajate ehk nende poolt ligikutsutud isikute käest, võib omanikkudele raha asemel aktsiatega nominaalhinna järele maksta, kusjuures aktsiate arw kokkuleppe teel esimese aktsionääride peakoosolekuga ära määratakse.

III. P a n g a j u h a t u s .

§ 29. Panga asjade juhamine ja walitsemine on panga juhatusel ja nõukogu käes.

§ 30. Panga juhatus asub Tallinnas ja seisab wiiest liikmest koos. Seda arwu võib aktsionääride peakoosoleku otsuse järele suurendada. Juhatusel liigeteks walitakse peakoosolekul isikud, keda nõukogu selleks ette paneb.

Märkus: Juhatusel esimees ja liikmed omad enamuses peawad Eesti riigi kodanikud olema.

§ 31. Juhatusel walitud isikul peab ametisse astumise korral oma nime peal mitte wähem kui üks sada aktsiat olema, mis juhatusel kassas sennini alal hoitakse, kui peakoosoleku poolt tema juhatusel liikme ametis olemise aja eest aruanne kinnitatud.

§ 32. Peakoosoleku poolt walitakse juhatusel liikmed oma ametisse neljaks aastaks; esimese kolme aasta jooksul lahkeb ametist iga aasta üks liige, kas oma soowi või liisu läbi. Peale selle

lahkuwad juhatusel liikmed ametist iga aasta, kui nad neli aastat selles ametis on olnud. Lahkujaid wõib tagasi walida.

§ 33. Juhtumisel, kui keegi juhatusel liigetel enne määratud tähtaega ametist lahkuw, walitakse esimesel aastapeakoosolekul nõukogu ettepanekul uus liige niikauaks, kui lahkunud liikmel weel ametiaega järele jäi. Lahkunu juhatusel-liikme kohuseid esimese peakoosolekuni ja ka ajutiselt äraolewa juhatusel-liikme kohuseid selle tagasitulekuni, kui juhatuses vähem kui kaks liiget on, täidab üks nõukogu poolt määratud liige.

§ 34. Juhatus walib esimesel istangul oma seast esimehe, selle aset tema äraoleku ajal üks eestseisuse liigetel, walimise järele, täidab. Peale selle sünnib uue esimehe walimine iga aasta peale aasta-koosolekut.

§ 35. Juhatus käib koos tarbekorral, aga mitte vähem kui üksford nädalas; juhatusel otseste makswaks tunnistamiseks nõutakse kolme sealolemist. Otsus tehakse lihtsa häälteenamusega, wälja arwatud asjad, mis § 37., punkt d. märkuses ära tähendatud. Juhtumisel, kus hääled pooleks lähewad, annab esimehe hääl enamuse, kui aga liigete arwamised lahku lähewad rohkem kui kahels, kusjuures mitte ühegi arwamisel absoluutset enamust ei ole, läheb lahkküsimus nõukoguse otsustamiseks.

§ 36. Juhatus wõtab asutajatel liikmetel raamatute ja aktiade eest fissemakstud summad wastu; peale selle märgib ta edaspidiste aktiade eest aktionääril poolt makstawate summade kättesaamist asutajate liigete poolt wäljaantud ajutiste kwititungite peale ära; annab aktionääril dele, aktiade eest lõpuliik äramaksu puhul, ajutiste kwititungite wastu aktiade wälja.

§ 37. Zuhatusse kohus on:

- a) aktiivate-raamatu pidamine;
- b) kõigi panga asjade ja kapitaalide walitsemine selle põhikirja täpisealset alusel;
- c) panga asjaajamise ja raamatupidamise sisse-seadmine;
- d) panga ametnikkude ametisse nimetamine ja lahthilaskmine, nendele palga määramine nõuogolu poolt linnitatud eelarwe piirides.

Märkus: Zuhatus võib ka panga direktorile (§ 38.) õiguse anda panga ametnikka määrata ja lahthi lasta sellekohase temale antud kodukorra põhjal.

- e) panga komisjonäärude ja korrespondentide walimine;

- f) äramääramine, misjogusel määräl võib panga põhikirjas lubatud operatsioonide peale panga summasid tarwitada, ja kui palju peab kasfas jula raha olema, et panga klientsid ilma wiwitufeta hoiule pandud summad kätte wiwad saada;

- g) kaupade ja protsentpaberite äramääramine, mille pandiks panemise puhul pangast laenu võib saada ja misjoguseid panga arwel osta võib;

- h) äramääramine, kellele soowijatest pangas isiklisel arwel wekslite wastu krediiti awada ja misjogusel määräl;

- i) panga operatsioonide eest protsentide ja komisjoni määrä kindlaks määramine;

- k) äramääramine, kelle allkirjadega peab iga panga poolt wäljaantud kohustus linnitatud olema ja sellest üleüldiselt teadaandmine, waatamata harilikust teadaandmisest kuulutuse läbi;

- l) küsimuste ja wõimaluste läbiarutamine, mis iseäralistel tungiwatel põhjustel lubab kol-

mandate isikute arvel väljamaksmist toimetada, ilma et väljamaksu eest täielikku kindlustust nõutaks;

m) kõikide operatsioonidesse puutuwate küsimuste, mis § 13. p. u. ära tähendatud, põhjalik läbiwaatamine;

n) walitsuse asutustega ja isikutega läbikäimine kõigis asjades, mis väljaspoole panga jookswaid operatsioone kuuluvad;

o) iga aasta algul eelarwe ettepanemine nõukogule läbiwaatamiseks; aasta lõpul panga operatsioonide ja asjade seisukorra aruande andmine nõukogule.

§ 38. Juhatusel poolt kindlaks määratud alustel panga operatsioonide ajamiseks, kõigi lähimate panga asjatoimetuste ja jookswa kirjawahe tuse juhataamiseks ja korraldamiseks walib juhatus oma keselt ehk kõrwaliste isikute hulgast ühe ehk mitu asjaajajat-direktori, keda juhatuskirjaga warustatakse, mis neil nende peale pandud kohuste täitmise juures juhtnõõriks peab olema. Sepingu tegemisel asjaajaja-direktoriga antakse juhatusle, nõukogu lubaga, õigus temale, peale kindlaks määratud palga, weel panga puhtast kasust, protsent-tasu saada. Nõukogu äranägemisel võib asjaajajale-direktorile abi (üks või mitu) walida, kes aga milgi tingimusel ühtlasi juhatusel liige ei tohi olla.

Märkus: Asjaajaja-direktor ja tema abi ei tohi niikaua, kui nad panga teenistuses on, mingisugust äri oma isiklikul arwel ajada, ei ka teiste isikute äritegemisest osa wõtta.

§ 39. Juhatus, kui seltsi esitaja, täidab igal pool seltsi aset ilma iseäraliste wolitusteta. Iga juhatusel-liige üksikult võib seltsi nimel talitada

ainult juhatuse iseäralisel wolitusel, millel kõige wähem kolme juhatuse-liikme allkirjad peawad olema.

§ 40. Juhatuse liikmed üleüldse ei kanna isiklikult mingit rahalist wastutust panga wõlakohustuste eest, aga oma wõimust üleastumise, hindamise juures tulnud eksituste ja üleüldse kõigi panga kasude vastu käiwate seaduswastaliste tegude eest langewad nemad seaduse järele isikliku ja waranduselise wastutuse alla.

§ 41. Juhatuse liikmete tasu seltsi asjade juhatamise eest määratakse aktšionääride peakoosoleku poolt kindlaks; nad wõiwad tasu saada, kas protšentidena igaaastasest puhtast kasust ehk kindla palgana, ehk jälle mõlemad üheskoos, aktšionääride peakoosoleku otsuse järele.

IV. Panga nõukogu.

§ 42. Nõukogu seisab seitsmest wõi rohkem liikmest koos, peakoosoleku määrust mööda, keda seltsi peakoosoleku poolt nende aktšionääride hulgast walitakse, kellel mitte vähem kui 100 nimelist ehk niisama palju pangakassas deponeeritud aktšiat on.

Märkus: Nõukogu esimees ja liikmed omas enamuses peawad Eesti riigi kodanikud olema.

§ 43. Nõukogu liikmed waliwad iga aasta eneste seast esimehe, wiimase äraoleku puhul walitakse sellesamas korras ajutiselt eesistuja.

§ 44. Peakoosoleku poolt walitud nõukogu liikmed jääwad neljaks aastaks oma ametisse. Nõukogu liikmed lahkuwad ametist esimesel kolmel aastal kahe kaupa oma soowi ehk liisu järele,

pärast aga ametisse astumise wanaduse järele. Lahtunute asemele walitakse uued; ametist lahkunud nõukogu liikmeid võib uuesti ametisse walida.

§ 45. Juhtumisel, kus keegi nõukogu liigetest enne tähtaega nõukogust lahtub, waliwad teised nõukogu liikmed lahunu asemele uue liikme akttsionääride seast oma äranägemise järele ja panewad teda esimesel akttsionääride peakoosolekul kinnitamiseks ette; walitud isik aga astub nõukogu liikme ametisse kohe, ilma et ta peakoosoleku kinnitust ära ootaks. — nõukogu liikme ametisse kinnitatus isik jääb ametisse niikauaks, kui lahkunud nõukoguliikme või asetäitja ametitähdaeg lõpeb.

§ 46. Nõukogu otsuste jõusse astumiseks nõutakse vähemalt poole osa liigete osawõtmist. Nõukogu otsused tehakse häälteenamusega; kui hääled pooleks jagunewad, siis annab nõukogu esimehe või eesistuja hääle enamuse.

§ 47. Nõukogu käib koos ükskord kuus või tihem, kui selleks tarwidus leitakse olewat või kui juhatus asja rutulsuse pärast nõukogu errakorralise koosoleku kokkukutsujumise tarwilikuks peab.

§ 48. Nõukogu kohuste hulka käiwad;

a) üleüldine panga asjaajamise järewalwe panga põhikirja järele, ja ka panga kassade rewideerimine igal ajal, oma äranägemise järele;

b) küsimuste lõpulist otsustamine juhtumistel, kus juhatuse liigete arwamised lahtu läksid, ja mitte üks arwamine absoluutset enamust ei saanud;

c) juhatuse poolt ettepanud wäljaminekute eelarwete kinnitamine ja sellest kõrwalekaldumise lubaandmine, kus see tarwilik leitakse olewat;

d) aasta aruande järelewaatamine ja selle lõpulist kinnitamiseks ettepanemine peakoosolekule ühes oma heaksarwamisega;

e) kõikide küsimuste läbiwaatamine, mis selle põhikirja või juhatuse äranägemise järele nõukogule läbiwaatamiseks ette pannakse;

f) kõikide küsimuste esialgne läbiwaatamine, mis seltsi peakoosoleku otsustamisele peavad tulema;

g) juhatuse liigete asetäitmine oma liigete läbi juhtumistel, mis § 33. ära tähendatud ja

h) nõukogu ja juhatuse liigete walimine ja nende seltsi peakoosolekule kinnitamiseks ettepanemine. Kui nõukogu poolt ette pandud isik juhatuse või nõukogu liikme ameti peale kinnitust ei leia, walib peakoosolek ise häälteenamusega tema asemele teise isiku.

§ 49. Nõukogu liikmed saavad nende peale pandud kohuste täitmise eest tasu kas eelarwe korras ehk summadest, mis § 68. põhjal selleks määratakse.

§ 50. Nõukogu ja juhatuse liikmed, kui ka kõik teised panga ametnikud on kohustatud kõigis pangasse puutuwates asjades ja arwetes saladust pidama.

§ 51. Pangaal on oma pitsat pealkirjaga: „Harju Pank Tallinnas“.

V. Aktšionääride peakoosolek.

§ 52. Kõigil isikutel, kellel ühifuse aktšiad on, on õigus peakoosolekust osa wõtta, kuid hääleõigus on ainult neil aktšionääridel, kellel vähemalt 50 aktšiat on; siiski ei või ühel aktšionääril oma aktšiate järele rohkem hääli olla, kui see arv hääli, mida üks kümnendik osa panga põhikapitaalist annab. Koosolekust osawõtmise õiguse saamiseks ei ole nimeliste aktšiate omanikkudel

waja aktfiid ette näidata, waid koosolekule lastakse neid, kelle nime peal aktfiid mitte hiljem kui kaks nädalat enne koosolekut raamatusse sisse kirjutatud. Aktfiid, mis ettenäitaja isiku peale wälja antud, annawad hääleõiguse ainult siis, kui need vähemalt seitse päewa enne koosolekut panga juhatusele ette näidatud ja funni koosoleku lõpuni mitte wälja antud. Aktfiate alguskirjade asemel wõiwad ette näidatud saada tunnistused selle kohta, et need teistes rahaasutustes kas hoiule ehk pandiks wõetud; tunnistustes tähendatakse üles aktfiate nummer ja näidatakse ära, et neid aktfiid enne koosoleku lõppu wälja ei anta. Wäljamaa krediitasutused, mille tunnistusi algupäraliste aktfiate asemel wastu wõtta wõib, peawad olema nimetatud koosoleku kokkututse kuulutustes.

§ 53. Aktfionäär, kes koosolekust osa wõtta ei saa ja kellel hääleõigus on, wõib oma hääleõiguse edasi anda teisele aktfionäärile, kellel enesel ka hääleõigus on, kuid ühel isikul ei tohi olla üle kahe wolituse. Wolitused antakse kirja kujul, kuid need kirjad olgu juhatusele ette pandud mitte hiljem kui kolm päewa enne koosolekut.

Aktfionäärid, kes on panga juhatuse, rewisjoni ehk likwideerimise-kommisjoni liikmed, ei wõta hääletamisest osa (ei isiklikult ega wolituse läbi) neis küsimustes, milles puudutatakse nende wastutusele wõtmist, ametist tagandamist, neile tasumääramist ehk nende poolt allakirjutatud aruanete kinnitamist.

§ 54. Paragrahw 52. ja 53. ülestähendatud alusel seatakse iga peakoosoleku tarwis aktfionääride nimekiri kokku, kellel koosolekul hääleõigus. See nimekiri trükitakse ja pannakse koosolekuruumi üles vähemalt kolm päewa enne koosolekut; nimekirjast saadetakse ära kiri igale aktfionää-

rile, wiimase nõudmise peale; nimekirja kontrollimiseks kui ka koosolewate hääle lugemiseks kutsutakse 2 aktsionääri peakoosoleku hulgast, kellel kõige rohkem hääli on.

§ 55. Peakoosolekud on korralised ja erakorralised. Korralised koosolekud kutsutakse kokku iga aasta mitte hiljem kui aprilli kuul; erakorralised koosolekud määratakse panga juhatuse poolt wiimase äranägemise ehk nõuogu nõudmise peale erakordsete asjade otsustamiseks, mis wiivitust ei kannata.

Märkus: Kui aktsionäärid, kellel kogusummas mitte vähem kui ühe kümnendiku peale panga põhikapitaalist aktsiaid on, soowi awaldanud üleüldist koosolekut kokku kutsuda, siis on juhatus kohustatud seda nõudmist täitma.

§ 56. Peakoosoleku kokkukutsest kuulutatakse vähemalt kolm nädalat enne koosolekut, ära näidates koosoleku pidamise kohta, aega ja küsimusi, mis koosolekule arutamiseks ja otsustamiseks ette pannakse; nimeliste aktsiate omanikkudele saadetakse peale selle weel kinnitatud kutsikirjad adresside järele, mis aga panga juhatusele teatavad.

§ 57. Peakoosolek tunnistatakse seaduslikuks, kui temast osa wõtab — kas isiklikult wõi usaldusmeeste kaudu — vähemalt üks wiieks osa kõigist panga poolt wäljaantud aktsiatest; wastasel korral kutsutakse, mitte warem kui kahe nädala pärast, teine koosolek kokku. See teistkordne koosolek tunnistatakse seaduslikuks, waatamata selle peale, missugust arwu aktsiaid koosolekule ilmunud aktsionäärid esitawad, kuid selle koosoleku otsustamisele tulewad ainult küsimused, mis esimese koosoleku päewakorda üles pandud.

§ 58. Peakoosolekut juhatab üks aktšionäridest, keda selleks iga lord koosoleku algul, enne kui asjade otsustamise juure asutud, walitakse. Runni juhataja walimiseni awab ja juhatab koosolekut nõukogu esimees ehk tema asetäitja.

§ 59. Et peakoosoleku otsused seaduslikud oleksid, selleks nõutakse lihtne häälteenamused; küsimuste otsustamiseks, mis § 71. ette nähtud — üks kolmandiku koosolewatest häälest; küsimuste otsustamise juures aga, mis § 61. p. g ja i ette nähtud, nõutakse, et koosolekust osa wõtaks kas isiklikult ehk usaldusmeeste kaudu nii suur arv aktšionäära, kellel kogusummas vähemalt pool kõigist ühijuse aktšiatest on.

§ 60. Arutusele tulewad asjad tuuakse peakoosoleku ette mitte teisiti, kui juhatusse kaudu peale selle, kui nõukogu esialgselt neid läbi on waadanud. Sellepärast, kui teegi aktšionäridest tahab teha mõnda ettepanekut ühijuse kasuks ehk kaebust tuua ühijuse juhatusse üle, siis peab ta juhatusse poole pöörama; wiimane paneb ettepaneku ehk kaebuse ühes oma arwamisega ehk seletusega nõukogule ette.

Nõukogust oleneb asja edaspidine käik, kusjuures siiski ettepanek, mis nii suure arwu aktšionäride poolt alla kirjutatud, et nad oma kogusummas sada (100) häält esitawad, peab koosolekule läbiwaatamiseks ette pandama ühes juhatusse ja nõukogu otsusega, kui ettepanek on tehtud mitte vähem kui seitse päewa enne koosolekut.

§ 61. Peakoosoleku alla kuuluwad ringimata:

- a) nõukogu, juhatusse, rewisjoni- ja likwideerimiskommisjoni liikmete walimine;
- b) aasta-aruande lõpulist finnitamine;
- d) panga jaosfondade awamise otsustamine;

e) liikumata varanduse omandamise otsustamine;

g) põhikirja muutmine ehk täiendamine;

h) panga kapitaali suurendamise otsustamine;

i) ühikuse lõpetamise ja panga likvideerimise otsustamine.

§ 62. Kõik valimised toimetatakse peakoosoleku poolt määratud kombel. Nõukogu ja juhatusel liigete tagandamist enne nende volituse lõppu, kui sellekohane ettepanek tehtud, otsustatakse kuulikestega balloteerimise teel.

§ 63. Seaduslikult tehtud peakoosoleku otsused on sunduslikud kõikide aktsionäride kohta, vaatamata selle peale, kas nad ise koosolekul viibisid või kas nad otsustega nõusse jäid.

VI. Aruanne.

§ 64. Aruande-aasta loetakse esimesest jaanuarist kuni 31. detsembrini; kui panga avamine sünnib peale esimest juulist, siis loetakse algusaasta järgmise aasta juure.

§ 65. Juhatusel poolt kokkuseatud aasta-aruanne ja nõukogu poolt tehtud märkused selle kohta trükitakse kõige vähemalt kaks nädalat enne üleüldist koosolekut ja jagatakse juhatuses välja neile aktsionäridele, kes soovivad aegsasti ennast sellega tutvustada; peale peakoosoleku aga saadetakse aruanne neljas eksemplaaris ühes peakoosoleku protokolliga rahaministrile teadmiseks.

§ 66. Aasta-aruanne kuulutatakse „Riigi Teatajas“ ja teistes ajalehtedes. Peale selle on

juhatus kohustatud iga kuu ajalehtedes kuulutama panga arwete seisukorrast; igakuulised balansid kõikide panga operatsioonide kohta saadetakse kahes eksemplaaris rahaministeeriumi.

§ 67. Asta balansidesse tulewad kahtlased wõlad õiglaselt üles wõtta, niisamuti ei tohi riigi ega teiste protsentpaberite wäärtust kõrgemalt näidata, kui need paberid omandatud. Kui börsi hind on balansi kokkuseadmise päewal ostuhinnast madalam, siis tuleb paberite wäärtust börsi kurssi järele arwata.

VII. Puhtakasu jaotus.

§ 68. Puhtast kasust, millest juba maha on arwatud kõik asjaajamise kulud ja kahjude katmine, määratakse § 70. ettenähtud osa tagawarakapitaali. Ülejääb, kui see mitte suurem ei ole, kui 8⁰/₀ põhikapitaalist, määratakse terwelt aktsionäridele diwidendiks. On aga ülejääb suurem kui 8⁰/₀, siis sellest summast, mis üle 8⁰/₀ on, määratakse nõukogu käsutada 5⁰/₀ ja panga teenijate heaks 15⁰/₀. Ülejäädawad 80⁰/₀ jaotab üleüldine koosolek oma äranägemise järele.

§ 69. Diwidendi wäljaandmist toimetatakse aktsiate järele ja kupongide e tenäitamisel peale selle, kui sellest enne kuulutuste kaudu awalikult teada on antud. Kupongide järele, mida 10 aasta jooksul, selleks määratud ajast arwates, juhatusete pole pandud, diwidendi wälja ei maksta, waid see langeb ühisuse kasuks; wäljawõtmata jäetud diwidendide pealt ei maksta ühelgi tingimusel protsenta.

VIII. Tagawarakapitaalid.

§ 70. Tagawarakapitaal, mis operatsioonidest juhtuwate kahjude katmiseks määratud, kogutakse iga aasta selleks määratud summadest (§ 68) ja wiimase protsentidest. Tagawarakapitaali kogumine kestab senni, kui see kapitaal nii suureks on kaswanud, kui pool osa panga põhikapitaalist on; sealjuures määratakse iga aasta 10% puhtast kasust tagawarakapitaali juure senni, kui see kapitaal ühe kolmandiku osa põhikapitaalile wastab; wastab aga tagawarakapitaal sellele summale, siis määratakse edaspidi kunni lõpumäärani jõudmiseni selleks otstarbeks ainult kaks protsenti puhtast kasust. Osa tagawarakapitaali, mis ühe kolmandikule panga põhikapitaalist wastab, hoitakse tingimata riigi ehk walitsuse poolt kindlustatud protsentpaberites, kõik ülejäänaw osa tagawarakapitaalist hoitakse kas ka neis paberites, ehk jälle hüpoteegi pantkirjades ja obligatsioonides, ehk linna laenupaberites. Kui tagawarakapitaal juba suurem on, kui üks kolmandik osa panga põhikapitaalist, võib peakoosolek protsentide määramist tagawarakapitaali heaks lõpetada; kui ühel aastal juhtuwate kahjude katmiseks osa tagawarakapitaalist ära tarwitatakse, siis uuendatakse järgmisel aastal protsentide määramist puhtast kasust tagawarakapitaali heaks ülemal äratähendatud alustel senni, kui see kapitaal oma kindlaksmääratud normini on kaswanud.

IX. Panga tegewuse lõpetamine.

§ 71. Peakoosolek võib oma määrusega igal ajal panga tegewust lõpetada, tingimustel, mis § 59. määratud. Juhtumistel, kui panga põhi-

kapitaal kahjude tagajärjel ühe weerandi võrra on alanenud, peab ühifus paratamata panga finni panema ja oma tegewust likwideerima; wastasel korral peawad aktsionärid kapitaali tema esialgse määrani täiendama.

§ 72. Panga asjade likwideerimise korral määrab peakoosolek, nõukogu ettepanekul, ühe eht mitu administraatori ja määrab kindlaks likwideerimise toimetuse Wene riigi seaduste kogu X. köite I. jao § 2188. kokkukõlas. Administraatorite määramisega lõpewad juhatuse ja nõukogu õigused ja kohused, peakoosoleku õigused jääwad aga ka likwideerimise ajal jõusse. Tema finnitab likwideerimise arwed ja wäljaantawate arwete kwiitungid.

X. Üleüldised määrused.

§ 73. Juhtumistel, kui selle põhikirja seletamise juures mingit arusaamatust ette tuleb, kantakse need küsimused nõukogu kaudu rahaministrile otsustamiseks ette.

§ 74. Kõiki juhtumisi, mida käesolewa põhikirjaga ei saa otsustada, otsustawad üleüldised riigi seadused.

Madis Jaakson.

R. Päts.

August Peet.

R. Konik.

G. Westel.

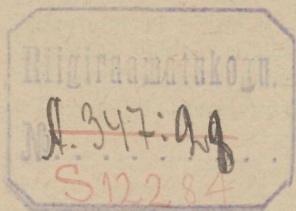
Käesolew pealkiri on tehtud Tallinna-Haapsalu registreerimise osakonnos selleks, et kohtuistungul 17. juunil s. a. on otsustatud: registreerida aktsiaselts „S a r j u P a n k“.

Mainitud kohtuotsuse täitmiseks, ja tähele pan-
 nes, et põhikirja kinnitamine Eesti wabariigi
 Ajutise Walitsuse rahaministri poolt toetust on
 leidnud, ja tarwilised kulud tasutud on — on
 aktsiaselts „Harju Pank“ seltside ja ühiste re-
 gistrisse sisse kantud nr. 60. all ja põhikiri awal-
 datakse täiel kujul asutajate kulul „Riigi Teatajas“.

Tallinnas, 28. juunil 1919. a. nr.

Efimees: (allkiri).

Sekretäär: (allkiri).

st

~~17051~~

S 12284